

DECIZIE

6 februarie 2014

mun.Bălți

Colegiul civil al Curții de Apel Bălți

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecătorul	E. Ababei
Judecătorii	D.Puşca și G.Polivenco
Grefierul	I.Bogatîriov
Cu participarea avocatului	D.Străisteanu

examinînd în ședință publică apelul declarat de Centrul de informații «GenderDoc-M» către în pricina civilă la acțiunea depusă de Centrul de informații «GenderDoc-M» împotriva Consiliului municipiului Bălți, cu privire la recunoașterea pîrîtului responsabil de incitare la discriminare pe criteriul orientării sexuale și a identității de gen, interzicerea pîrîtului încălcarea în continuare a dreptului de a nu fi discriminat a persoanelor cu orientare homosexuală, bisexuală și a persoanelor transgender, anularea deciziei Consiliului municipal Bălți nr.01/64 din 28.02.2013 și încasarea prejudiciului moral, împotriva hotărârii Judecătoria Bălți din 11 octombrie 2013, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă

La 11 martie 2013 Centrul de informații «GenderDoc-M» a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Bălți, cu privire la recunoașterea pîrîtului responsabil de incitare la discriminare pe criteriul orientării sexuale și a identității de gen, interzicerea pîrîtului încălcarea în continuare a dreptului de a nu fi discriminat a persoanelor cu orientare homosexuală, bisexuală și a persoanelor transgender, anularea deciziei Consiliului municipal Bălți nr.01/64 din 28.02.2013 și încasarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul Centrul de informații «GenderDoc-M» a indicat că, Consiliul municipal Bălți la data de 28.02.2013 a adoptat decizia nr.1/64, prin care a modificat pct.3 al deciziei nr. 2/16 din 23 februarie 2012 „Cu privire la declararea municipiului Bălți ca zonă de susținere a Bisericii Ortodoxe din Moldova și de neadmitere a propagandei agresive a orientărilor sexuale netradiționale în municipiul Bălți”. Potrivit acestei decizii, pct.3 a fost expus în următorul mod - „Se interzic pe teritoriul mun.Bălți acțiuni publice orientate spre propagarea sodomiei, lesbianismului, bisexualismului, transgenderismului printre minori și tineret, exprimat prin activitatea de răspîndire intenționată, în mod public a informației, care poate aduce prejudicii sănătății, moralei și dezvoltării spirituale minorilor și tineretului, inclusiv formarea unei viziuni denaturate a echivalentului social între relațiile de familie tradiționale și netradiționale”.

Reclamantul Centrul de informații «GenderDoc-M» consideră că această decizie este ilegală din motivul că contravine prevederilor Legii nr.121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității, și anume art.2 și 4 din această lege.

Alt motiv invocat de către reclamant este că decizia Consiliului municipal Bălți nr. 2/16 din 23 februarie 2012 „Cu privire la declararea municipiului Bălți ca zonă de susținere a Bisericii Ortodoxe din Moldova și de neadmitere a propagandei agresive a orientărilor sexuale netradiționale în municipiul Bălți” a fost anulată prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 28.02.2013, de aceea modificarea în aceeași zi a unei decizii deja anulate este contrară legii.

Reclamantul solicită :

- anularea deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 1/64 din 28 februarie 2013;
- recunoașterea pârîtului responsabil de incitare la discriminare pe criteriul orientării sexuale și a identității de gen;
- interzicerea pârîtului încălcarea în continuare a dreptului de a nu fi discriminat a persoanelor cu orientare homosexuală, bisexuală și a persoanelor transgender;
- încasarea prejudiciului moral în mărime de 100000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriai Bălți din 11 octombrie 2013, acțiunea a fost respinsă pe toate capetele de cerere, ca fiind neîntemeiată.

La data de 12.11.2013 Centrul de informații «GenderDoc-M» a depus cerere de apel împotriva hotărîrii instanței de fond, prin care solicită admiterea apelului, casarea integrală a hotărîrii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărîri prin care cerințele lor să fie admise integral.

În motivarea cererii de apel, apelantul invocă că hotărîrea contestată este contrară prevederilor legislației naționale privind eliminarea discriminării, cât și cu practica stabilită de dreptul internațional public.

Mai consideră apelantul că, instanța de judecată eronat a făcut trimitere în hotărîrea sa la prevederile art.7, 8, 9 ale Legii nr.121 din 25.05.2012 atîta timp cît reclamantul a invocat alte domenii de protecție prevăzute de legea respectivă..

În ședința de judecată a instanței de apel apelantul Centrul de informații «GenderDoc-M», reprezentat de avocatul Doina-Ioana Străisteanu, a solicitat admiterea apelului, casarea hotărîrii instanței de fond și emiterea unei hotărîri noi privind admiterea acțiunii.

Intimatul Consiliul Municipal Bălți, reprezentat în ședința instanței de apel de Diana Saranciuc, a solicitat respingerea apelului ca fiind neîntemeiat, cu menținerea hotărîrii instanței de fond.

Audiind părțile, studiind materialele pricinii, verificînd argumentele invocate în cererea de apel în raport cu circumstanțele pricinii, Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de Centrul de informații «GenderDoc-M», de a casa integral hotărârea primei instanțe și a emite o hotărâre nouă de admitere parțială a acțiunii, din următoarele considerente.

Conform art. 385 alin.(1) lit.c) CPC al RM, instanța de apel după ce judecă apelul este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițînd o nouă hotărîre.

În conformitate cu art.386 al.(1) lit.d) CPC, hotărîrea primei instanțe se casează sau se modifică de instanța de apel, dacă normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Din materialele dosarului s-a constatat că, conform pct. 1 și 3 a deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 2/16, din 23 februarie 2012 cu privire la declararea municipiului Bălți ca zonă de susținere a Bisericii Ortodoxe din Moldova și de neadmitere a propagandei agresive a orientărilor sexuale netradiționale în municipiul Bălți, s-a decis de a declara teritoriul municipiului Bălți ca zonă de susținere a Bisericii Ortodoxe din Moldova și a fost interzisă propaganda agresivă a orientărilor sexuale netradiționale sub orice manifestare pe teritoriul municipiului Bălți, impusă de autoritățile centrale ale Republicii Moldova.

Prin decizia Consiliului municipal Bălți nr.1/64 28.02.2013 a fost modificat pct.3 al deciziei nr. 2/16 din 23 februarie 2012 „Cu privire la declararea municipiului Bălți ca zonă de susținere a Bisericii Ortodoxe din Moldova și de neadmitere a propagandei agresive a orientărilor sexuale netradiționale în municipiul Bălți” și pct.3 a fost expus în următorul mod: „Se interzic pe teritoriul mun.Bălți acțiuni publice orientate spre propagarea sodomiei, lesbianismului, bisexualismului, transgendernismului printre minori și tineret, exprimat prin activitatea de răspîndire intenționată, în mod public a informației, care poate aduce prejudicii sănătății, moralei și dezvoltării spirituale minorilor și tineretului, inclusiv formarea unei viziuni denaturate a echivalentului social între relațiile de familie tradiționale și netradiționale”.

Centrul de informații «GenderDoc-M» solicită casarea acestei decizii, precum și recunoașterea pîrîtului responsabil de incitare la discriminare pe criteriul orientării sexuale și a identității de gen, interzicerea pîrîtului încălcarea în continuare a dreptului de a nu fi discriminat a persoanelor cu orientare homosexuală, bisexuală și a persoanelor transgender și încasarea prejudiciului moral în mărime de 100000 lei.

Prin hotărîrea enunțată Judecătoria Bălți a respins aceste pretenții integral.

Colegiul civil consideră aceste concluzii ale instanței de fond ca fiind parțial greșite, bazate pe încălcarea și interpretarea eronată a legii materiale, or pretențiile înaintate de Centrul de informații «GenderDoc-M» sunt parțial întemeiate, în partea pretenției privind anularea deciziei nr.01/64 din 28.02.2013 și a pretenției privind interzicerea pîrîtului încălcarea în continuare a dreptului de a nu fi discriminat a persoanelor cu orientare homosexuală, bisexuală și a persoanelor transgender, din următoarele considerente.

1) Cu referire la pretenția privind anularea deciziei nr.01/64 din 28.02.2013.

În ședința instanței de apel s-a constatat cu certitudine că, în ziua de 28.02.2013 cînd Consiliului municipal Bălți a adoptat decizia nr.01/64 28.02.2013, decizia nr. 2/16 din 23 februarie 2012 „Cu privire la declararea municipiului Bălți ca zonă de susținere a Bisericii Ortodoxe din Moldova și de neadmitere a propagandei agresive a orientărilor sexuale netradiționale în municipiul Bălți” era deja anulată prin hotărîrea Curții de Apel Bălți din aceeași dată, la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat. Ulterior această hotărîre a fost menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 10 iulie 2013.

De asemenea, decizia nr. 2/16 din 23 februarie 2012 „Cu privire la declararea municipiului Bălți ca zonă de susținere a Bisericii Ortodoxe din Moldova și de neadmitere a propagandei agresive a orientărilor sexuale netradiționale în municipiul Bălți” a mai fost încă o dată anulată prin hotărârea Judecătorei Bălți din 11 iulie 2013 (f.d.88-92) deja la acțiunea depusă de Centrul de informații «GenderDoc-M». Această hotărâre a fost menținută prin decizia definitivă a Curții de Apel Bălți din 26.11.2013, împotriva cărei Consiliul municipal Bălți a depus recurs, iar pricina se află pe rolul Curții Supreme de Justiție.

Prin urmare, la 28.02.2013 Consiliul municipal Bălți a modificat o decizie în privința legașității căreia se expuse instanța de judecată, iar în prezent există o hotărâre irevocabilă prin care s-a constatat ilegalitatea acestei decizii.

Potrivit art.123 alin. (2) CPC, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o pricină civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sînt obligatorii pentru instanța care judecă pricina și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte pricini civile la care participă aceleași persoane.

Colegiul civil consideră neîntemeiate argumentele intimatului, precum că decizia Curții de Apel Bălți din 26.11.2013 încă nu este irevocabilă din motivul că Consiliul municipal Bălți a depus recurs împotriva ei, iar pricina se află pe rolul Curții Supreme de Justiție. După cum s-a menționat supra, în acest sens există o decizie irevocabilă, decizia Curții Supreme de Justiție din 10 iulie 2013 (f.d.114-119).

Conform art. 16 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Conform art. 18 și art. 19 a Declarației Universale a Drepturilor Omului, orice persoană are dreptul la libertatea gândirii, a conștiinței și a religiei; acest drept implică libertatea de a-și schimba religia sau convingerile precum și libertatea de-a-și manifesta religia sau convinge sale, individual sau în colectiv, atât în public cât și privat, prin învățămînt, ptactic, cult și îndeplinirea de ritualuri.

Orice individ are dreptul la libertatea de opinie și de exprimare, ceea ce implică dreptul de a nu fi tulburat pentru opiniile sale și acela de a căuta, de a primi și de a răspândi, fără considerații, de frontieră, informații și idei prin orice mijloc de exprimare.

Prin urmare, decizia nr.01/64 din 28.02.2013 este ilegală și din motivele pentru care a fost anulată decizia nr. 2/16 din 23 februarie 2012, dar și din motivul că contravine prevederilor legale citate supra, precum și art.1, 2 și 4 al Legii nr.121, care interzic discriminarea și asigură egalitatea tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sferele politică, economică, socială, culturală și alte sfere ale vieții, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vîrstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică sau orice alt criteriu similar.

- 2) Cu referire la pretenția privind interzicerea pîrîtului încălcarea în continuare a dreptului de a nu fi discriminat a persoanelor cu orientare homosexuală, bisexuală și a persoanelor transgender.

Colegiul civil consideră că acest capăt de cerere tot urmează să fie admis din următoarele motive.

Potrivit art.4 lit.a) al Legii nr.121 din 25.05.2012, una din formele grave ale discriminării o constituie promovarea sau practicarea discriminării de către autoritățile publice.

Conform prevederilor art.18 alin.(1) lit.b) al Legii nr.121 din 25.05.2012, orice persoană care se consideră victimă a discriminării are dreptul să înainteze o acțiune în instanța de judecată și să solicite interzicerea încălcării în continuare a drepturilor sale.

Prin adoptarea deciziei contestate, Consiliul municipal Bălți în mod repetat a promovat discriminarea persoanelor cu orientare homosexuală, bisexuală și a persoanelor transgender, de aceea Colegiul civil consideră întemeiate pretențiile privind interzicerea de a încălca în continuare drepturile acestor persoane.

- 3) În ce privește pretențiile privind recunoașterea pîrîtului responsabil de incitare la discriminare pe criteriul orientării sexuale și a identității de gen.

Instanța de apel susține soluția adoptată de instanța de fond în această latură, deoarece în ședința de judecată nu au fost administrate probe veridice și pertinente care ar confirma faptul că prin decizia nr.01/64 din 28.02.2013 Consiliul municipal Bălți incitare la discriminare pe criteriul orientării sexuale și a identității de gen.

Art.(2) al Legii nr.121 din 25.05.2012 conține noțiunea de *instigare la discriminare*, cuvintele *instigare* și *incitare* fiind sinonime. Conform normei legale precitate, prin *instigare la discriminare* se are în vedere orice comportament prin care o persoană aplică presiuni sau afișează o conduită intenționată în scopul discriminării unei terțe persoane pe baza criteriilor stipulate de prezenta lege.

Colegiul civil nu consideră acțiunile Consiliului municipal Bălți drept o instigare la discriminare, or de fapt, prin decizia contestată au fost stabilite anumite restricții pentru unele categorii de persoane, dar nu reprezintă o chemare (instigare) pentru membrii municipalității la acțiuni de discriminare.

- 4) La fel, Colegiul civil susține și soluția instanței de fond privind respingerea pretenției privind repararea prejudiciului moral.

Potrivit prevederilor art.18 alin.(1) lit.d) din Legea nr.121 din 25.05.2012 privind asigurarea egalității, orice persoană care se consideră victimă a discriminării are dreptul să înainteze o acțiune în instanța de judecată și să solicite repararea prejudiciului material și moral ce i-a fost cauzat, precum și recuperarea cheltuielilor de judecată.

Prezenta acțiune a fost depusă de o persoană juridică, Organizația publică Centrul de informații "GenderDoc-M", care nu poate fi asimilată noțiunii de persoană în sensul art.18 al Legii nr.121, din care considerente instanța de apel consideră ca și prima instanță, că apelantul nu poate pretinde repararea unui oarecare prejudiciu de ordin moral.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere că instanța de fond eronat a aplicat normele de drept material, Colegiul Civil ajunge la concluzia, că apelul trebuie să fie admis, iar hotărîrea primei instanțe trebuie să fie casată parțial cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care pretențiile înaintate să fie admise în parte.

În conformitate cu art.385 alin.(1) lit.c), art. 390 CPC, Colegiul Civil

d e c i d e

Se admite apelul declarat de Centrul de informații «GenderDoc-M».

Se casează parțial hotărîrea judecătorei Bălți din 11.10.2013 în pricina civilă la acțiunea depusă de Centrul de informații «GenderDoc-M» împotriva Consiliului municipiului Bălți, cu privire la recunoașterea pîrîtului responsabil de incitare la discriminare pe criteriul orientării sexuale și a identității de gen, interzicerea pîrîtului încălcarea în continuare a dreptului de a nu fi discriminat a persoanelor cu orientare homosexuală, bisexuală și a persoanelor transgender, anularea deciziei Consiliului municipal Bălți nr.01/64 din 28.02.2013 și încasarea prejudiciului moral, cu emiterea unei noi hotărîri prin care:

Se declară nulă decizia Consiliului municipal Bălți nr.01/64 din 28.02.2013.

Se interzice Consiliului municipal Bălți încălcarea în continuare a dreptului de a nu fi discriminat a persoanelor cu orientare homosexuală, bisexuală și a persoanelor transgender.

În rest hotărîrea hotărîrea judecătorei Bălți din 11.10.2013 se menține.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

